

Ida-Virumaa õiglase ülemineku
protsessi juhtkomisjoni koosolek

09.01.2024 nr 9.2-4.3/21-
27/02/100

PROTOKOLL

Koosoleku toimumise koht:
hübriidkoosolek Superministeeriumi hoones (Suur-Ameerika 1, Tallinn)
ning virtuaalselt (MS Teams)

Algus kell 13:00   Lõpp kell 17:00

Juhatas: Valitsuse Ida-Viru esindaja Jaanus Purga
Protokollis: Ivan Sergejev

Võtsid osa (komisjoni liikmed ja asendusliikmed): Anu-Maaja Pallok, Eda Silberg, Eili Lepik, Gerli Aas, Hanna Vseviov, Hallar Meybaum, Hardi Murula, Ille Nakurt-Murumaa, Indrek Reimand, Kadri Tali, Kaia Sarnet, Kaupo Sempelson, Kristi Klaas, Lauri Jalonen, Mare Roosileht, Margus Ilmjärv, Marilin Sternhof, Maris Pedaja, Meelis Kuusk, Pille Sööt, Priidu Ristkok, Renno Veinthal, Sander Vaikma, Teet Kuusmik, Triin Tomingas, Tõnis Seesmaa, Ulla Saar, Vitalii Tribelgorn.

Kutsutud: Erki Varbola, Ivo Jaanisoo, Kaire Luht, Kairi Toiger, Madis Kallas, Regina Sergejeva, Rein Vaks, Tarmo Kivi.

PÄEVAKORD:

1. Tervitussõnad (Valitsuse Ida-Viru esindaja);
2. Vahepealsete arengute ülevaade (RM);
3. Kaugküttemeetme ümberdisainimine (KLIM);
4. Ettevõtlusmeetmete seisu ülevaade (MKM, EIS);
5. Kommunikatsioon piirkonnas (RM);
6. Ülejäänud ÕÜF meetmete seisu ülevaated (juhtkomisjoni liikmed);
7. Kohalike partnerite ülevaade elluviidavatest ja järgmiseks aastaks planeeritud tegevustest (IVOL, IVEK, IVIA);
8. Horisontaalne ülevaade Ida-Virumaale suunatud tegevustest ja meetmetest (REM);
9. Ülevaade Ida-Viru esindaja tegevustest (Valitsuse Ida-Viru esindaja);
10. Muud küsimused.

1. Tervitussõnad

Valitsuse Ida-Viru esindaja Jaanus Purga avas koosoleku.

Esindaja on olnud ametis 2 kuud, ÕÜF'iga on sel ajal toimunud märkimisväärsed arengud. Olulisena tooks välja ettevõtlusmeetmete leevendusi, mis said ilma suuremate vaidlusteta kiirelt viimistletud ja kinnitatud. HTM, MKM ja REM ministrid on olnud esindaja tegevustega aktiivselt seotud ja kaasa mõtlema, seda nii fondiga seotud tegevustes – tänu siinkohal kõigile kolmele ministrile operatiivse tegutsemise eest – kui laiemalt maakonnaga seotud küsimustes. Muidu, eile 13. detsembril algas esimese uue kortermaja ehitamine Narvas, mis on märgiline sündmus. 45 korteriga elamu ehitab ilma toetuseta Rand ja Tuulberg.

2. Vahepealsete arengute ülevaade

Rahandusministeeriumi õiglase ülemineku protsessi koordinaator, Ivan Sergejev, andis ülevaate vahepealsetest arengutest. Käsitletud teemad:

- Meetmete ettevalmistamise slaid on muutumas järjest rohelisemaks. Rakendamata on veel üksikud meetmed, augustis olid rakendamata pooled. Jõustatud toetuse andmise tingimuste õigusaktid (TATid) katavad üle 305 mln €, see tähendab, et 90% fondi eelarvest on kasutusvalmis. Kohustustega on kaetud 92 mln (27%) – arvestusse lähevad nii toetatud erasektori projektid kui avaliku sektori kohustused. Väljamakseid esialgu alla 1%. Kõik osapooled pingutavad ning ka kinnitamata meetmed on ettevalmistuse lõppfaasiks.
- Ees on 6 aastat ÕÜF elluviimist, 2026. a lõpuni on aga tempo väga kiire. Sellega on probleeme kogu EL'is. Eesti on kasutanud kõiki kanaleid ja tasandeid selle sõnumi Euroopa Komisjonile (EK) edasiandmiseks, aga siiani ei ole EK oma seisukohti muutnud ning vastavalt Vivian Loonelalt saadud infole ei ole 2026 aasta tähtaegade muutmine tõenäoline.
- Ettevõtlusmeetmete seis – leevendused on jõustunud. Suurinvesteeringu meetmes on töös mitu projekti, VKE meede on hetkel kõige probleemsem. Koostöö EIS ja piirkondlike ettevõtluspartnerite vahel on märgatavalt intensiivistunud. EIS'il on hetkel käimas turunduskampaania ÕÜF meetmetele.
- Kaugküte – plaanitud kujul meede ei töötanud ning 16.11 otsustati valitsuskabinetis need vahendid ringi suunata. 15 mln € suunatakse korterelamute renoveerimiseks, 5 mln € - Kiviõli kaugküte põlevkivist lahtisidumisele.
- Olulised võidud ÕÜF rakendamise esimese aasta lõpuks: suurinvesteeringute torus u 250 mln € kogumahuga projekte, neist rahastatud on 5 projekti mahus 127 mln € (ÕÜF toetus moodustab sellest 27,5 mln €), 400+ töökohta; ÕÜF partnerite võrgustik ja juhtkomisjon toimivad hästi, on valmis kiirelt reageerima ja kaasa mõtlema.
- Kaugkütte meetme ümberdisainimise tõttu on valitsuskabineti poolt antud mandaat alustada ÕÜF kava muutmist. Plaanis on võtta ÕÜF kava põhjalikult ette, et ettevaatavalt tuvastada ja maandada riske. Kava ei ole plaanis hakata nullist üles ehitama. Esialgse plaani kohaselt lähevad veel selle aasta sees ministeeriumitele päringud meetmete rakendamise kohta, et kaardistada tähelepanekud, riskid ja ettepanekud muutmisteks. EK kaasaks võimalikult vara, muutmise plaanist on nad praegu ka kursis. Muudatusettepanekute esialgne arutelu juhtkomisjonis on plaanis 2024. a veebruaris, seejärel dokumentide koostamine. Jaanipäevaks on plaanis esitada dokumente ametlikult EK'le kinnitamiseks. Tegevused muutuvad abikõlblikuks EK'le esitamise hetkest, seega kõik TAT'id saaks juunis kinnitada, ei pea EK otsust ootama.
- Lähikuude fookusteemad on: kõigi meetmete kinnitamine, kava muutmine, kommunikatsioon. Jooksvalt tegeleme seirega, EK-suunalise suhtlusega.

Juhtkomisjoni liikmete poolt tõstatatud küsimused / seisukohad / arutelu:

1. *Küsimus:* Kohustustega on kaetud 92 mln. Kui suur on avaliku sektori osa?
Vastus: Avaliku sektori osa on 2/3.
2. *Kommentaar (Jaanus Purga):* Mureks on TA piloottaristu meede – seal on projekte ära langemas rohkem kui juurde tulemas.
3. *Küsimus:* Mille taga seisab ettevõtlike mitmekesistamise tugiteenuste meetme jõustumine? Kohalikud partnerid on pikalt ette valmistanud, võtnud rahalisi riske. Kas probleemid võiksid lähiajal laheneda?
Vastus: Meede on jagunenud 4-ks erinevaks õigusaktiks. Sisuteenused moodustavad 5 mln € – seal on ametlik ring tehtud; hetkel käivad läbirääkimised nendega, kellega olid eriarvamused, kuid MKM on optimistlik, et need saavad peatselt lahenduse. Inkubaatorite põhivarainvesteeringute TAT'id – Narva tööstusinkubaatori käskkiri peaks allkirja saama hiljemalt veebruari lõpuks; Jõhvi loome- ja ettevõtlusinkubaator – ilmselt aprilli lõpuks.
4. *Küsimus:* Korterelamute renoveerimine ja Kiviõli – tegevustega saab alustada siis, kui ÖÜF kava on EK'le esitatud, kas on õige? Kas võib olla, et EK ei kinnita muudatusi?
Vastus: Võimalik, aga enne tehakse mitteametlik läbirääkimiste voor, kus saab testida EK meelsust. Seal saavad teemad põhimõttelise lahenduse.
Kommentaar (Jaanus Purga): Hoonete renoveerimise TAT'i võiks ikka mais valmis saada, juuni on liiga hilja.
5. *Küsimus:* Kas peame kava muutmisel arvestama juunis toimuvate europarlamendi valimistega ja EK koosseisu muudatustega? Kas need omavad mõju ÖÜF kava muutmise protsessile?
Vastus: Ei, EK'l on ees kindlad menetlustähtajad, mis ei sõltu EK poliitilise juhtkonna muutumisest.

3. Kaugkütemeetme ümberdisainimine

Kliimaministeeriumi energeetikaosakonna juhataja Rein Vaks tutvustas ÖÜF kaugküte meetmega toimunud muutusi:

- Kaugküte meede oli esialgu suunatud Narva linna kaugküte põlevkivist lahtisidumisele. Meetmega seotuid takistusi lõpuks eemaldada ei suudetud ning meetme eelarvet pidi jagama kaheks. Väiksem osa on kavas suunata Kiviõli keskküte põlevkivist lahtisidumisele, suurem – korterelamute energiatõhususe parandamisele.
- Kiviõli köetakse põlevkiviõli tootmise jääksoojusega (Kiviõli Keemiatööstus), aga suure tõenäolisusega kaob see tootmine sealt lähitulevikus ära ja jääksoojust enam selliselt ei teki. KLIM võttis omavalitsusega ja soojusettevõttega (Kiviõli Soojus) ühendust, soojusettevõttel on huvi olemas, konsultatsioonid käivad.
- TAT on sarnane Narvas kavandatuga, nii et eelnõu on juba laual, valmis kooskõlastusringile liikuma, aga enne veebruari ei jõustu. Ilmselt biokatlamaja lahendus, soojuspump on ka võimalik.

Juhtkomisjoni liikmete poolt tõstatatud küsimused / seisukohad / arutelu:

1. *Küsimus:* Kas on teada, kas huvilisi konkursil osalema on?
Vastus: Tavalised kahtlusalused on teada, aga skriining veel tegemata. Kiviõli Soojus on ise ka kindlasti huviline.
2. *Küsimus:* Kas Kiviõlis samu riske pole, mis Narvas realiseerusid, ehk kas on olemas reaalne valmisolek konkursi välja kuulutada?
Vastus: Pigem pole seda ohtu, valmisolek Kiviõlis on oluliselt suurem kui oli Eesti Energial Narvas. Kiviõlis alternatiivseid plaane ei ole. Võrk kuulub KOV'ile.
3. *Küsimus:* Kas olete arvestanud, et suure tõenäolisusega on 2025. a Kiviõli

Keemiatööstus pankrotis?

Vastus: Peame arvestama kõigi stsenaariumitega. Seda enam on vaja tagada Kiviõlile tulevikukindel kaugkütelahendus.

Kliimaministeeriumi elukeskkonna ja ringmajanduse asekanstler Ivo Jaanisoo tutvustas ettevalmistava ÕÜF korterelamute rekonstrueerimise meetme põhimõtteid:

- Ehitiste valmimise tähtajaks on võetud 2026. a, seega meetmega on kiire. Tavaliselt võtab 2 a määrase valmimisest esimeste hoonete valmimiseni, seega, määras peab olema valmis hiljemalt Jaanipäevaks.
- KLIM'il on paralleelselt töös 4 tegevust: RRF'ist finantseeritav Ida-Virumaale suunatud rekonstrueerimismeede, ÕÜF meede, üleriigilised meetmed. ÕÜF meetmes oleks erakordselt kõrge toetusmäär, et aktiivsust käivitada. Eesmärgiks on saada näidislahendusi piirkonnale, tekitada kompetentsibaasi maakonnas – tehnilised konsultandid, projekteerijad, ehitajad. Määruse koostamine juba algas.
- Lisaks toetusmeetmele on kavas läbi viia ka arhitektuurivõistlus – piirkondlikud tüüplahendused igale majatüübile. Lootus on, et tüüpmaajadele saaks ka ehitustehnilised tingimused välja töötada – kui ajaliselt ei jõua, siis jääb see osa ära.
- Kolmandaks oluliseks tegevussuunaks on kommunikatsioon – esimene infoseminar Narva KÜ'le toimub esmaspäeval, 18.12. IVOL on läbi viimas EIB'ga koostöös programmi nimega ELENA, mis on samuti suunatud hoonete energiatõhususe parendamisele Ida-Virumaal; hetkel käiakse mööda ühistuid ja tegeletakse teavitusega. Igale KÜ'le on plaanis pakkuda abiks tehniline konsultant – kavas on neid välja koolitada koostöös TalTech'iga ja EKÜL'iga.
- Eile allkirjastati RRF'ist 10 mln € suunamine Ida-Viru kortermajade renoveerimisse, ka soodsamate määradega. Annab infot turu sügavusest.

Juhtkomisjoni liikmete poolt tõstatatud küsimused / seisukohad / arutelu:

1. *Küsimus:* Kas konsultanti leiab iga taotleja ise?
Vastus: Tavaliselt jah, aga arutame, kuidas teha KÜ jaoks seda osa võimalikult lihtsaks, et ei peaks remondifondist finantseerima.
2. *Küsimus:* Kas ÕÜF'i toetuse puhul kehtiks sama toetusmäär mis RRF'i puhul?
Vastus: Jah. Tulemusi on vaja saavutada nii ÕÜF'is, kui RRF'is. Informatsioon ÕÜF'i lahketest toetusmääradest oleks nii kui nii laiali läinud ja siis poleks olnud võimalik RRF'is tulemusi saavutada. ÕÜF'i puhul on plaanis anda lisaprotsente tehasele või kvartalipõhise rekonstrueerimise eest.
3. *Küsimus:* Kui suurt osa Ida-Viru elamufondist saame renoveeritud, kui kõik hästi läheb?
Vastus: Paarkümmend maja, kokku on Ida-Virumaal aga paartuhat.
4. *Küsimus:* Kas ÕÜF'ist oleks abikõlblikud ainult terviklahendused?
Vastus: Jah. Osaliselt saab maju rekonstrueerida RRF'i toetusega.
5. *Küsimus:* Ida-Virus palju stalinistlikku arhitektuuri, millele standardlahendused ei sobi. Oleks hea mõni miljööväärne objekt ka korda teha.
Vastus: Sellistele objektidele sobiksid kvartalipõhised lahendused kõige paremini. KLIM sihib kommunikatsioonil just linnakeskusi, kus miljööväärtsed hooned enamasti asuvad.
6. *Küsimus:* Kas 18.12 infopäev on RRF'i või ÕÜF'i kohta?
7. *Vastus:* Räägitakse mõlemast ning võimalikult palju, sest meil on vaja saada üldkoosolekute otsuseid. Infopäevad tulevad ka teistes linnades, see on vaid esimene. Rahajaotust KOV'ide vahel ei tehta – peasi, et taotlusi üldse tuleks.

Kommunikatsioonis on ka oluline see, et selline toetusmäär on ainukordne ja ajutine, et tuua piirkonda näidised ja kompetents. Edaspidi sama määraga arvestada ei saa. Oluline, et seda ära ei unustaks, ükskõik kes sellest räägib.

8. *Kommentaar (Ivan Sergejev):* Palun ärme seo arhitektuurivõistlust meetmega, kuna arhitektuurivõistluse korraldamine on aeganõudev protsess ja aega meil ei ole. Kui vaja, palun korraldada konkurssi meetmest eraldi.

9. *Küsimus:* Kas IVOL võiks palun oma ELENA ideid tutvustada?

Vastus (Hardi Murula): Projekti algatamine on natuke viibinud, aga esmaspäeval oleme Narvas juba uue konsultandiga. ELENA toimib one-stop-shop põhimõttel: aitame teha energiaaudit, projekt, hanke läbi viia, ehituslepingut sõlmida jne. RRF'i ja ÕÜF'i meetmetes osalevad KÜ'd saab kiirkorras sisse võtta. ELENA omafinantseering on 10%. Tuletan meelde, et 20+ maja on juba 5 korda rohkem, kui siiani 30 aastaga, nii et vägagi hea eesmärk.

Kommentaari: Kui kvalifitseeruvaid kortermaju on nii palju, kas ei saaks keskselt valida projekte – kui valikuliselt 1% Ida-Viru korterelamutest saab toetust? Kas ei saaks kindlaid sihtpiirkondi vms ette valida, kitsendada?

Kommentaari: Aktiivseid võimekaid KÜ'sid on vähe, nt Narvas max 40 ühistut. Kui neist 10 tk saaks toetust, see oleks ilmselt lagi. Vähemalt, tekiksid esimesed näidised.

10. *Küsimus:* Kas ette näha on nobedate näppude vooru või parimate valikut?

Vastus: Kiiruse peale taotlemine pigem, kuna vooru kaupa minnes otsusteni jõudmine on aeglasem. Linnad saaks ise tegutseda aktiveerides neid ühistuid, mis on linnaarengu vaates parimas asukohas.

4. Ettevõtlusmeetmete seis ülevaade

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ettevõtluse osakonna ekspert Kaupo Sempelson ning EAS'i ja KredEx'i ühendatud ettevõtlustoetuste valdkonnajuht Erki Varbola andsid ülevaate kolme ettevõtlusmeetme leevendustest ning rakendamise seisust:

- Suurinvesteeringu meetmes saab nüüd kombineerida VTA teiste abiliikidega. Abikõlblikeks said kinnisasja soetamise ja projekti ettevalmistamise kulud – paljud tundsid sellest puudust. Alla 55 mln € kogumahuga projektidele on maksimaalne toetussumma nüüd 13 mln € (oli 10). Vaadati üle ka loodavate töökohtade palganõudeid.
- VKE meetme raames said abikõlblikuks ehitus ja renoveerimine, samuti nüüd saab taotleda toetust mitmele projektile korraga. VKE meetmes võimaldavad uued reeglid saada suuremat toetust, sest VTA toetusmäär on kõrgem. Kinnisasja soetamise ja projekti ettevalmistamise kulud on nüüd abikõlblikud.
- TA-meetmes tõsteti toetusmäära uute toodete ja tehnoloogiate arendamisel. Samuti, rakendusuringute taotlemine muutub jooksvaks, kuna esimese vooruga eelarve täis ei tulnud.
- Kõigi kolme meetme puhul on muutunud ka üldine loogika abikõlblike valdkondade määramisel – enne olid abikõlblikud vaid kindlad sektorid, nüüd on kindlad välistused.
- Hetkeseisuga on kolme meetme peale kokku 7 rahastatud projekti, sh suurinvesteeringu meetmes on lõplikud rahastamisotsused tehtud 5 projekti kohta, TA ja VKE meetmes mõlemas on rahastatud 1 tk. Rahastatud projektide ÕÜF toetuse maht on 30,5 mln €. Lõpphindamisel on suurinvesteeringu meetmes 2 projekti, TA ja VKE meetmes mõlemas 1 tk; taotletav toetus kokku on 14 mln €.
- Ettevalmistuses on suurinvesteeringu meetmes 3 projektiplaanid, nõustamisel veel 5 tk. VKE projekte on nõustamisel 5 tk, aga lisaks veel mõned leevenduste ootajad. Piloottaristu projekte on nõustamisel 7 tk, kuid kõik ei pruugi taotluseni jõuda. Rakendusuringuprojekte on 4 tk. IVEK'is on nõustamisel 35 potentsiaalset taotlejat.

Juhtkomisjoni liikmete poolt tõstatatud küsimused / seisukohad / arutelu:

1. *Küsimus:* Jäi silma, et kaob palgataseme nõue. See oli üks aluspõhimõtteid protsessi alguses ametiühingute jaoks, et kuna töökohtade puhul on seos eeskätt põlevkivisektorist väljumisega, siis peaks arvesse võtma sektori kõrgemat palgataset. Ei näe, et miinimumpalgaga töökohtade toetamine aitaks meid eesmärkide suunas.

Vastus: Palganõue ei kao, vaid muutub. See nõue sisaldub vaid suurinvesteeringu meetmes, kus minimaalne toetusmaht on 500 tuhat – ilmselt, selle meetme sihtrühm ei ole teenindustevõtted ega muud sellised, eelkõige on fookused olnud tööstus. Seni on olnud kaks erinevat toetusmäära palgatasemest lähtuvalt, nüüd hakkab olema kolm. Turu tagasiside on olnud, et luuakse nii alla Eesti keskmise kui ka väga kõrge palgaga töökohti. Isegi kui löid 20 töökohta, aga nende keskmine jäi alla Eesti keskmise, siis nad varem ei kvalifitseerunud.

Täiendav küsimus: Kui palgataseme nõue kaeb, siis kas absoluutselt? Meeldetuletus, et ÕÜF eesmärk on fossiilkütuste sektori töötajate ümbersuunamine teistesse sektoritesse ning majanduse ümberkujundamine. Eesmärk ei ole uute madala tasuga töökohtade loomine.

Vastus: Palganõue ei kao. 5 uue töökohta loomise eest, mille palk on alla Eesti valdkonna keskmist, saab toetust 500 tuhat €. Kui loodud töökohtade palgataset ületab aga 1,2x keskmisest, siis võimalik on saada 0,5 mln asemel 1,5 mln € toetust. Ehk, sõltuvalt palgatasemest on ka erinev toetus loodud töökohta kohta, just nimelt eesmärgiga suurendada hea palgaga töökohtade loomise motivatsiooni.

Kommentaar: Oluline on ka majanduse mitmekesistamine, et tulevikus ei sõltuks piirkond ühe sektori heolust. Ei peaks ka väikesi ettevõtteid halvustama.

2. *Küsimus:* Kas endiselt on nõue luua uut toodet või tootmisüksust või on see nõue maas? Vesinikutehase rajamise puhul on võimalik määrusest erinevalt aru saada, et kas toetus 30 või 45%.

Vastus: Suurettevõtjal on jätkuvalt võimalik toetust saada vaid uuele üksusele või tootmise mitmekesistamisele – see on riigiabi reeglitest tulenev nõue. VKE' del on võimalik tootmist ka laiendada. Vesinikutehase olukorda täpsustaks hiljem üle.

3. *Küsimus:* TA meede uuesti avaneb – projektiideid torus vähe, praeguseks voog kokku kuivanud. Kas põhjus võib olla selles, et sisust ei saada täpselt aru. Meetme rakendajatel palju muid ülesandeid ka laual, ÕÜF müügitööd nad ei tee. Kas peaksime tegema rohkem müügitööd neile meetmetele?

Vastus: Piloottaristu kitsaskoht on see, et ei saada aru sisust, sest sellist tööstusliku skaala toetust pole varem olnud. Juba ennast tõestanud tehnoloogia paigaldamine koos minimaalse seadistamisega ei ole enam piloottaristu.

Kommentaar: EIS on markeeritud, et TA meetmes paneb ühendmäärus mittehankijatele peale nõudeid, mis on rangemad, kui hankijate puhul (riigihangete seaduse mõistes) – see on olnud paljudele probleem. Uusi tehnoloogiaid arendades on raske töid hankida, sest et arendustöö toimub konsortsiumite koostöös.

Küsimus: Kas valitsus saaks midagi teha, et EIS suudaks oma töö ära teha, et seal ei tekiks pudelikaela müügitöö vms osas? Võiksime vältida tulevikuprobleeme.

Vastus: Kui projektide hulk kasvab, siis vaja EIS tiimis vaadata seis üle, aga praegu seda muret pole. Vajadusel reageerime kiiresti.

5. ÕÜF kommunikatsioon piirkonnas

Rahandusministeeriumi õiglase ülemineku protsessi koordinaator, Ivan Sergejev, tutvustas ÕÜF-teemaliste kommunikatsioonitegevuste loogikat ja osapoolte rolle ÕÜF kommuniqueerimisel:

- ÕÜF kommunikatsioonitegevusi ja -tasandeid kaardistati kevadel asutuste koostöös. Panustavad väga erinevad osapooled, kes kõnetavad erinevaid sihtrühmasid ning kommuniqueerivad erinevatel tasanditel. Strateegilisel tasandil panustavad ÕÜF kommunikatsiooni Riigikantselei ja Euroopa Komisjoni Eesti esindus, poliitikavaldkondade-põhist kommunikatsiooni teevad ministriumid, konkreetsete meetmete kommuniqueerimisega vastavatele sihtgruppidele tegelevad rakendusüksused. Eraldi nõuded võivad laieneda ka toetuse saajatele, nt kui tegu on strateegiliste algatustega (nt NEO tehas).
- Erinevatel osapooltel on erinevad kanalid ÕÜF kommuniqueerimiseks. Näiteks, EK Eesti esindus korraldab Ida-Virumaale EK volinike visiite; rakendusüksused on taotlejatele kõige lähedam, nii et nende puhul võib kommunikatsioon seisneda ka vahetus suhtlemises ja töötubade korraldamises. ÕÜF kommunikatsiooni headeks näideteks siiani on EIS'i kampaania ettevõtlusmeetmete kohta, REM'i väikeost Piirkondliku algatuse toetusmeetme töötubade jaoks.
- RM roll on ÕÜF üldine tausta kommunikatsioon, info koordineerimine osapoolte vahel, meetmeülestes teemade kajastamine. Selleks, et seda rolli täita oli suvel ja siis sügisel läbi viidud hange kommunikatsioonipartneri leidmiseks. Hanke sisuks on ÕÜF üldise positiivse tausta loomine, mis toetaks erinevate meetmete rakendamist. Hankepartner on valitud, leping sõlmitakse peatselt.
- Esimeseks tegevuseks on kommunikatsioonistrateegia loomine ja kommunikatsiooniplaani kokkuleppimine. Hankega olid pakutud nii tavalised reklaamikanalid, kui ka kogukonnaäritused vms. Üksikute meetmete tingimuste selgitamisega antud töövoos ei tegeleta – see on RÜ'de tööpõld.
- Kavas on ka eraldi veebilehe loomine. Hetkel on ÕÜF-teemaline info väga killustatud – RM'l on oma ÕÜF veebileht, IVEK'il oma, RTK'l oma. Võiks olla üks ja ühine. Veebruariks saab valmis.

Juhtkomisjoni liikmete poolt tõstatatud küsimused / seisukohad / arutelu:

1. *Küsimus:* Üldine teadvus ÕÜF'ist on justkui väga hea, isegi Saaremaal teatakse, aga kuidas jõuaks info investoriteni, kes peaks investeerima, et nemad teaks tulla? Ettevõtetenäidete jöudmisel tundub, et oleks jõudu vaja palju juurde, isiklikumalt ja sihitudumalt kui lihtsalt üldine taustakommunikatsioon.

Vastus: Sel põhjusel ongi EIS kampaania käimas, sest senine *vaikimisi*-lähenedamine ei toiminud. Vaja katsutada, mis toimib. VIK tegutseb aktiivselt ka väljaspool Eestit. Ning Saaremaal vb teataksegi ÕÜF'ist, aga Ida-Viru kohaliku kogukonna arusaam ÕÜF'ist on endiselt suhteliselt killustatud.

Täiendav vastus (Erki Varbola): EIS'i kampaania töötab, huvilisi on, aga kõik ei ole kvaliteedilt ootustele vastavad. Suurinvesteeringu meetmesse on Eesti seest keeruline investoreid leida, kes tahaks uut tootmist teisesse piirkonda viia. Mujalt Venemaa läheduse tõttu praegu keeruline. NEO toomine piirkonda võttis mitu aastat eeltööd. 2026. a lõpptähtaeg on see, mis paljudele saab takistuseks ning sunnib mujale investeerima.

2. *Küsimus:* Kas praegune pehme laiapindne kommunikatsioonistrateegia ei ole hiljaks jäänud? Kas ei peaks panema rohkem fookust meetmetele? Samas, hange on ju läbi viidud, praegu seda enam ei muuda, võtame maksimumi.

Vastus: Kõigil osapooltel on olemas võimalused oma meetmeid turundada, EIS on hea näide. EIS kampaania ja Piirkondliku algatuse toetusmeetme seminarid kokku moodustavad u pool RM hanke hinnast, RM hanke hinna eest kogu tööd ära ei teeks nii-kui-nii.

6. Ülejäänud ÕÜF meetmete staatuse ülevaade

Juhtkomisjonis esindatud ministriumite esindajad andsid ülevaateid oma meetmete seisust:

- Haridus- ja teadusministeeriumi teaduse, arenduse, kõrg- ja kutsehariduspoliitika asekanter Renno Veinthal andis ülevaate meetmetest „ühiskonna ja majanduse vajadustele vastava teadus- ja arendustegevuse võimekuse kasvatamine“ (TA meede) ning „hariduse, ühiskonna ja tööturu seosed“ (haridusmeede). TA meetmes on kokku leppitud 4 tegevussuunda, konsortsiumlepe sõlmitud, esimene tegevuskava HARNO poolt heaks kiidetud ja tegevused alanud. Energeetika ja keemia suundades oleme tegijatele selgelt kommunikeerinud, et fossiilkütuseid käsitleda ei tohi. Kavas oli haridusmeetme õppekavad koostada selliselt, et need toetuvad TA tegevustele ning on jätkusuutlikud, sh iga õppekava taga vähemalt 2 ettevõtja huvikinnitus. Seega, haridusmeede ootas TA meetme kokkulepete taga. Mõned tasemeõppe programmid on ülikoolides juba heaks kiidetud, kahele õppekavale toimus sel aastal juba ka edukas vastuvõtt. Ühte plaanitud õppekava TÜ ei suuda 2024/25 õa käivitada. Ida-Viru Kutsehariduskeskuses on ka uued erialad ettevõtjate vajadusest lähtuvalt. Haridusmeetme TAT on kinnitatud – venimise põhjuseks on olnud vaidlused ühikuhinna üle, mis on õppeasutuste jaoks oluline küsimus. Täiendkoolituste juures on põhidilemma olnud soov jõuda võimalikult paljude inimesteni, samas mitte kahjustada eestikeelsele õppele ülemineku eesmärke. Lahenduseks on ilmselt keeleõpe koos erialakoolitusega. Avatud koolitusvoorud kehtestatakse eraldi TAT’iga - jaanuari lõpus saadetakse seda mitteametlikule ringile; avatud koolitusvoorud annavad võimaluse rahastust taotleda ka nt Jõhvi koodikoolile jt algatustele.
- Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi tööala asekanter Ulla Saar: meede „tööleasumise toetamine ning täiend- ja ümberõppe toetamine“ on kinnitatud, alates 2024. a hakkab Töötukassa pakkuma. Vahepeal ilmses aga, et VKG ja AS Kirde Varade jagunemine tähendab, et peab muutma TAT’i, et need töötajad ei jääks meetmest kõrvale. TAT’i muutmise on ettevalmistamisel.
- Kliimaministeeriumi rohereformi asekanter Kristi Klaas: meie poolt valgeid ridu on rohkem, kui teistel, kuna alates 1.07.2023 on uue ministriumi loomise teemale läinud palju tähelepanu, selle tõttu on TAT’id hilinevad. Meetmes „eluslooduse kaitse ja kasutus“ tegevuse „Kurtina järvede veerežiimi taastamine“ peaks Jõuludeks allkirja alla saama. Meetmes „merekeskkonna ja vee kaitse ja kasutus“ on ette nähtud riikliku tähtsusega jääkreostusobjektide korda tegemine ja ÜVK varustuskindluse uuringu teostamine. TAT sai allkirja novembris, juhtrühm on moodustatud ja esimene kohtumine on toimunud. Meede „ringmajanduse korraldamine“ on osaliselt jõustunud. Meede jaguneb kolmeks valdkonnaks. Jõustunud on varingute likvideerimise ja karjäärade korrastamise TAT, ka juhtrühm moodustatud ja kohtunud. Teine tegevus – Kohtla-Järve poolkoki prügilala – ei ole vaja ellu viia, kuna VKG omandab maa ja prügilaga seotud kohustused. Kolmas – Vaivara jäätmeäitluse piirkondlik arendamine – on olnud mitmel korral mitteametlikul kooskõlastusringil. Homme RTK ja RM’iga kohtumine jälle, jaanuaris soov kehtestada.
- Regionaal- ja põllumajandusministeeriumi regionaalpoliitika talituse juhataja Kaire Luht: meetmes „Ida-Viru KOV investeringud ülemineku mõjude leevendamiseks“ KOV on voor lahti, praegu sai esitada ideid, millest pannakse kokku investeerimiskava; aprilli lõpuks tulevad KOV’id põhitaotlusega. Meetme eelarve on 15 mln €, hetkel on hindamisel 8 taotlust 23 mln € eest. KOV’id peavad käima mööda suhteliselt peent rada, aga 85% on kõige lahkem toetusmäär Ida-Viru KOV’idele suunatud meetmetest. Teise meetme – „piirkondliku algatuse toetusmeede“ – TAT on kinnitatud, esimesed kaks vooru on avatud – väike- ja suurprojektid. Ühtegi taotlust veel ei ole, aga mõned on hakanud sisestama. Sihtgruppi meetmesse toomiseks on plaanitud läbi viia töötubade sarja. Töötubade läbiviia leitakse ostumenetlusega. Esimese korraga tuli vaid üks pakkumine ja ka seal ei suudetud

teha seda, mida paluti, nii et ostumenetlust tehakse uuesti. Keskmiste projektide voor tehakse lahti aprillis. Suurprojektide voor sulgub mai lõpus; seal on meetme pool rahast.

- Sotsiaalministeeriumi sotsiaalala asekanstler Hanna Vseiov: Sotsiaalministeeriumil on 2 meedet. Esimene on 5 mln € eelarvega „ühiskondlikku muutust toetavate sotsiaal- ja terviseteenuste arendamine“ – piirkonna spetsialistide toetamine ja oskuste arendamine, lõimitud sots- ja terviseteenuste arendamine. Tegevustes on hilinemine u 1 aasta; praegu pole täies mahus käivitunud, pigem ettevalmistavad tegevused. Peamine probleem on personali leidmisega. 2024. a sihttase – kui õnnestub värbamine, siis on saavutatav. Teine meede on „kemikaalide riskide hindamise partnerluse (PARC) tegevused ja biomonitoring“ – eelarve 0,8 mln €. Ilmselt on vaja TAT'i muuta. Terviseamet põhipartner, võimalik, et nad biomonitoringu teevad ise ära, ei pea hankima. Jaanuaris selgub. Riskide hindamine ootab esmaste biomonitoringu tulemuste järel, et oleks suurem kindlus, milliseid faktoreid uurida.

Juhtkomisjoni liikmete poolt tõstatatud küsimused / seisukohad / arutelu:

1. *Küsimus:* Ümberõppe teemal on olnud küsimus seoses sellega, et vaatamata sellele, et tööandja peab töötajale õppimist võimaldama, kui õppe ei ole seotud tööandja valdkonnaga, siis tööandja ei soosi õppima minekut. Mõte oli reguleerida seda põlevkivisektoris kollektiivlepinguga, aga see mõte pigem ei lenda. Akki mingi hea tahte kokkulepe. Kas on uudiseid?
Vastus: HTM vastata ei oska.
Täiendav vastus (Jaanus Purga): Taustaga kursis, kavas on kohtuda põlevkivisektori ettevõtetega. Rohkem ametiühingute ja tööandjate vaheline küsimus, mitte meetme tingimuste teema.
2. *Küsimus:* IVKHK poolt oli küsimus selle kohta, kas investeringud jäävad ühikuhinna sisse või mitte. Kuidas siis jääb?
Vastus: Mitmed õppekavad vajavad investeringuid, samas EK'le ühikuhinna osana neid näidata on keeruline, kuna aluseks on EK enda metoodika, mis pole lõpuni läbipaistev. Selleks, et meede saaks käivitada, tuli praegu käivitada ilma investeringuteta. Lõplikku lahendust see teema aga saanud ei ole, tegeleme.
3. *Küsimus:* TalTech kolledzis on kaks keemia-alast eriala – kas puidukeemia oli ka plaanis? Mis on peenkeemia definitsioon – kas lähteaine või väljamüügihinna põhine?
Vastus: Hetkel puidukeemiat eraldi erialana ette nähtud ei ole ja ei ole kindel, kas see on otstarbekas – pigem on suund olnud laiematel õppekavadel, puidukeemia võib olla moodul suuremas õppekavas. Eraldi erialana on esindatud keemiatehnoloogia. Peenkeemia täpset definitsiooni ei tea – EK-ga olnud pikk kirjavahetus sel teemal, mis sobib, mis mitte.
4. *Küsimus:* Kas on plaanis suurendada KOV meetme mahtu? Kas on võimalik laiendada tingimusi?
Vastus: Kevadel korjame sisendit ministeeriumitelt. REM võib esitada seda ettepaneku, kui projektid kvalifitseeruvad ja abivajadus on suurem, kui eelarve. Piirangud tulenesid EK reeglitest, sh institutsionaalne hoolekanne, me ise ei pannud täiendavaid piiranguid.
Täiendav vastus: KOV'id teadsid tingimustest varakult ette. Ärme praegu raha ringi tõsta – hoiame pedaali peal ettevõtetusmeetmetega ja Jaanipäevaks näis, kas raha on alles või on endiselt probleem.
5. *Küsimus:* Mille alusel kemikaalide riske hinnatakse? Kuidas on see EL'i PARC projektiga eotud?
Vastus: Kemikaalide riskide hindamise TAT'i tegevuste sisuks on spetsialistide koolitamine; enne koolitamist on vaja riskifaktorid välja selgitada. Biomonitoringu raames võetakse proove 1000 inimeselt, sh 500 võrdlusgrupina mujalt Eestist. Oodatakse ka PARC tulemusi, vaja täpsustada vastust, aga pigem toetavad üksteist.

7. Kohalike partnerite ülevaade elluviidavatest ja järgmiseks aastaks planeeritud tegevustest

Ida-Virumaa kohalike organisatsioonide – Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit (IVOL), Ida-Viru Ettevõtluskeskus (IVEK) ja Ida-Viru Investeeringute Agentuur (IVIA) – esindajad andsid ülevaate elluviidavatest ja järgmiseks aastaks planeeritud tegevustest.

IVOL (Meelis Kuusk):

- IVOL on aktiivselt osalemas rahvusvahelises koostöös teiste üleminekupiirkondadega sh exchangeEU programmi raames, Euroopa ÕÜ platformi raames, regioonide nädalal, ÕÜ poliitilise dialoogi kohtumisel.
- Tegeletakse ka kohaliku koostöö ja teavitusega. Nt KOV meetme kavandamisel plaanisid kokkulepet KOV'ide vahel, aga lõpuks KOV'id ikka tulid igaüks oma projektiga. Maakonna kliimakava sai tutvustatud Narva-Jõesuu Ärikonverentsil; konverentsil oli ka väljastpoolt osalejaid, kes polnud piirkonnaga tuttavad, oli hea uudne lähenemine. IVOL korraldas noortele roheliste ideede konkursi. Töö käib JASPERS'iga, et maakonna elektrivõrke parendada.
- Otsisid vahepeal ÕÜ koordinaatorit. Ühe leitud inimesega koostöö ei sujunud, hetkel aktiivselt ei otsi, aga hoiavad silmad lahti. Ülesanded majas jagatud inimeste vahel.
- 2024. a teemaks on KOV'ide võimekuse tõstmine, ÕÜM III samba kasutamine, rahvusvaheline koostöö üleminekupiirkondadega, piirkondlike ürituste ja seminaride koordineerimise toetuse saajatele. Järgmisel aastal võiks olla rohkem koordinatsiooni, kes millal ja mis sihtrühmale teeb infopäevi.
- SOM sotsiaal- ja terviseteenuste projektis on alates 1.10 projektijuht töö, toimunud on esimesed infopäevad. Sotsiaalvaldkonna koordinaator alustas tööd detsembri alguses, tervisevaldkonna koordinaatori konkurss käib.

IVEK (Lauri Jalonen):

- IVEK oli üks pakkujaid, kes oli valmis tegema piirkondliku algatuse toetusmeetme töötube, kuid pidi oma pakkumise tagasi võtma. Tundus, et kutse ise oli liiga keeruline ja tekitas kunstlikult kallima lahenduse.
- Inkubatsiooniteenuste TAT – IVEK teeb laiemale seltskonnale loometeenuste programmi, IVIA pakub soft landing teenust tööstusele, audiovisuaalvaldkonnaga tegeleb Tehnopol. Töö on käinud juba pikalt, praegu Jõhvi nimevariantidega tegeleb patendivolinik, siis tulemas visuaalne identiteet. Projektijuht on töö. Kevadest saaks hakata vastu võtma inkubante, kes ei vaja taristut. Inkubatsiooniprogrammi osalejatele miksib IVEK sisse ka oma muid teenuseid, nt ettevõtja baaskoolituses osalemist. Inkubantidest tekib ka andmebaas ettevõtetest, kellelt filmiteenuseid tellida. Lisaporgand osalemiseks.
- ÕÜF haridusmeetmes tegeleb IVEK täiskasvanute õpivõimaluste tutvustamisega koostöös seirekeskuse tegevustega.

IVIA (Teet Kuusmik):

- Narva Tööstusinkubaator – krundil taristu olemas, ehitamiseks ettevalmistused tehtud, ehitushange ette valmistatud, saab kuulutada välja kohe pärast TAT'i allkirjastamist. Kui käskkirja saab veebruaris allkirja, siis mais on hangetulemused teada ja 10-11 kuud ehitust.
- Käib töö ka kahe Jõhvi inkubaatoriga – digi- ja multimeediainkubaatoriga ning loometööstuse inkubaatoriga. Projekti teostamiseks vajaliku maa üleandmine Jõhvi äriparki II etappi territooriumil on kestnud 23 kuud. See on kõige pikem maade üleandmise protsess siiani – varem on olnud 6-7 kuu teema. Dokumendid jõuavad REM'i detsembris või jaanuaris, Valitsusse võimalik viia paari kuu jooksul pärast seda. Taristu

ehitamiseks Jõhvi tööstuspargi II etappi esitanud PEEK taotluse – teed, võrgud. Ehitusluba enne maaomandit ilmselt ei saa.

- 2024. a on kõige olulisem müügi- ja turundusaasta ÕÜF'i jaoks – kui me ei jõua 2024. a projekte meetmetesse sisse tuua, siis ei jõuagi. Seega, kui peab raha ÕÜF meetmete vahel liigutama, siis peale Jaanipäeva oleks suurinvesteeringute meetmest raha ära võtta kõige varajasem hetk – enne seda peame tegema aktiivselt turundust.
- IVIA teeb palju koostööd VIK'iga, välisesindustega, käivad messidel, korraldavad üritusi. Ka paljud Eesti ettevõtted ei tea tegelikku ÕÜF sisu süviti – ei teata, et sealt toetust saab. Invest in Estonia lehel on ÕÜF'i kohta eraldi inglisekeelne maandumisleht.

Juhtkomisjoni liikmete poolt tõstatatud küsimused / seisukohad / arutelu:

1. *Küsimus:* Kas KOV'id on kuulnud ideest, et Soome vesinikujuhe võiks läbi Ida-Viru tulla. Elering ajab seda, algne plaan oli tulla läbi Läänemaa. Seda ideed võiks toetada.
Vastus: Pole kuulnud, aga ikka toetame.
2. *Küsimus:* IVOL'i ÕÜF-teemaline koduleht – mis see täpselt olema hakkab? RM on ka arendamas ÕÜF'i jaoks eraldi kodulehe.
Vastus: Mõte on, et info oleks lihtsasti leitav, IVOL lehele tekib eraldi ÕÜF sektsioon. Suunavad alati algallikale, kust saab kogu info kätte. Infot tegelikult ei ole liiga palju, oluline, et kuskilt saaks info kätte. Koondavad olemasolevat infot ja suunavad õigesse kohta.
3. *Küsimus:* Jõhvi jaamahoone – kas seda on endiselt plaanis ettevõtluse mitmekesistamise meetme eelarvest rekonstrueerida või see on praeguseks väljas?
Vastus: Ei ole väljas. Selle maksumus on nii väike, et viime kõigepealt suured hanked läbi ning siis selgub, kui palju jääb vahendeid jaamahoone renoveerimise projektiks. Ilma teiste tegevusteta ei ole seda mõtet teha. Keskendumine hetkel uutele ja suurtele objektidele.
4. *Küsimus:* MKM'il on vaja inkubaatorite meetme käskkiri kiiresti valmis teha ja allkirjastada, aga selgub, et REM peab selleks midagi valitsusse viima (maade vahetus)? Kes veel on osapooled, kelle taga see TAT seisab?
Vastus: REM peab omanik-ministeeriumina viima Valitsusse. Tehnilist tööd teeb Maa-amet, lubasid 2-3 nädalaga saata ministeeriumisse. PEEK otsuseid menetleb RTK, otsused kohe-kohe tulemas.

8. Horisontaalne ülevaade Ida-Virumaale suunatud tegevustest ja meetmetest

Regionaal- ja põllumajandusministeeriumi regionaalpoliitika talituse juhataja Kaire Luht tutvustas Ida-Virumaale suunatud regionaalmeetmeid:

- Lisaks ÕÜF meetmetele Ida-Virumaale on suunatud uue SF perioodi vahenditest 8 regionaalvaldkonna meedet, sh Ida-Viru linnapiirkondade atraktiivsuse tõstmine, suuremate linnapiirkondade arendamine (nutikad rohe- ja digilahendused), atraktiivne piirkondlik ettevõtlus- ja elukeskkond, kättesaadavad kvaliteetsed avalikud teenused, KOV hoonete energiatõhusaks muutmise toetus, KOV'ide investeeringud jalgratta- ja/või jalgteedesse, maakondlike arenduskeskuste tegevuste elluviimise toetus ning kohalik ja regionaalne arendusvõimekus.
- Enamus REMi regionaalmeetmete sihtgrupist on KOVid. Kõigist Ida-Virumaale suunatud regionaalmeetmetest ÕÜF meetmed moodustavad u kolmandikku.
- Ida-Viru linnapiirkondade atraktiivsuse tõstmise meetmes on taotlusvoorud toimunud, esitatud on 22 ettepanekut mahus 41,5 mln €, sh 12 KOV'ide, 2 SA-de ja 8 erasektori projekti; eelarvet on aga 23,5 mln €. Erasektor üllatas positiivselt sellega, et osales. Hetkel

käib eeltaotluste hindamine ja siis saab esitada põhitaotluse. 2024. a esimeses kvartalis saab teada, kes investeringute kavasse saavad.

- Endiselt kehtib ka riigieelarveline Ida-Viru programm. ÕÜF kontekstis on need väikesed toetavad tegevused, mis valmistavad pinnast ette suuremate meetmete ja muutuste jaoks, nagu nt tühjenevate korterelamute probleemistiku lahendamise, Viru Filmifondi kaasrahastamine, üle-eestilise ulatusega spordi- ja kultuuriürituste taotlusvoorud jne.
- Teistel ministeeriumitel on ka ainult Ida-Virumaale suunatud tegevusi. Nt, HTM koolivõrgu uuendamise SF21+ meede on sihitud üksnes Ida-Virumaale (60,7 mln €) ning Eesti keele õpe ja keeleõppe arendamise tegevused on kavandatud küll üle-eestilisena, aga mh panustatakse Ida-Virumaa õpilaste eesti keele kui teise keele ja eesti keelest erineva emakeelega haridustöötajate eesti keele oskuse parandamisse (46 mln €). KLIM kavandab 2024. a avada RRF lisavooru üksnes Ida-Viru kortermajade rekonstrueerimiseks (10 mln €). SOM'il on Ida-Virumaa noorte töövaatlusprogramm. RM pakub SF tehnilist abi partnerite võimestamiseks – IVOL'ile eraldatakse sellest igal aastal 70 tuhat € ÕÜF rakendamist toetavateks tegevusteks.

Juhtkomisjoni liikmete poolt tõstatatud küsimused / seisukohad / arutelu:

1. *Kommentaar / küsimus (Renno Veinthal):* Inseneriakadeemiast toetame veel lisaks IVKHK. Aga probleemiks on, et KOV'ide hoonete energiatõhususe meetmetes ignoreerivad KOV'id koole. Mida annab teha?

Vastus: Olemas on ka teised energiatõhususe parendamise meetmed, nt riigil endal.

Kommentaar: Koolivõrgu ümberkorraldamine on emotsionaalselt väga raske kohalikele, vaatamata sellele, et asi on loogiline, vaadates demograafilisi projektsioone.

2. *Küsimus:* Kas KIK'il on olemas või plaanis luua eraldi meetmeid Ida-Virumaale?

Vastus (Kristi Klaas): Teadaolevalt ei ole, aga uurime KIK'ilt.

Kommentaar: Praegu on avatud digi- ja rohepöörde toetused RRFist - üleriigilised, aga IV kontekstis väga olulised.

9. Ülevaade Valitsuse Ida-Viru esindaja tegevustest

Valitsuse Ida-Viru esindaja Jaanus Purga andis ülevaate oma kahe esimese kuu tegevustest ja tähelepanekutest:

- Põhiline vastutus – ÕÜF ja teiste SF vahendite tõhus rakendamine Ida-Virumaal.
- Haridusteema on tulnud oluliselt tugevamalt lauale, kui oli esialgu arvata. Viimase kolme nädala jooksul, olen enamasti külastanud haridusasutusi. Selles teemas on palju lahtisi otsi ning erinevaid arvamusi. Samas, haridusvaldkonnale on suunatud palju raha (ka ÕÜF'ist), nii et see on oluline valdkond; vaja on, et vahendid oleks kasutatud tõhusalt, et tulevikus saaksime seda, mida päriselt vaja. Oluline väljakutse, kuidas mitte õpetada eelse päeva erialasid. ÕÜF'i periood on piiratud, selle aja jooksul ilmselt vaja teha muutusi mingites tänastes valikutes – võiks olla võimalik ka varem lõpetada mõne ebaõnnestunud erialaga.
- Üks võimalikest uutest tööstusvaldkondadest Ida-Virumaal saab olla kaitsetööstus. Võimalik on tööstusala toomine ning vastavate erialade õpetamine Ida-Virumaal. Õppeasutused on väga huvitatud – Ida-Viru võiks olla ainus koht Eestis, kus selle valdkonna jaoks vajalikke oskusi omandada saaks. Kaitsetööstuse arendamine on seotud koalitsioonileppega. Kaitseministeeriumiga on käimas arutelu, et kaitsetööstuse pargi asukohaks valida Lüganuse – seda otsustatakse hiljemalt veebruaris, nii et kiirelt arenev teema.

- Keskkonnatasude seaduse muutmine on olnud ka esindaja poolt veetud tegevus – eelmisel nädalal võeti seadus vastu. Raha läheb KIK'i, selleks seal tekitatakse eraldi Ida-Viru tasku, mis ei ole seotud KIK-i ülejäänud eelarve ja toetustega.

10. Muud küsimused

Juhtkomisjoni liikmete poolt tõstatatud küsimused / seisukohad / arutelu:

1. *Kommentaar (Sander Vaikma):* Igakordne kommentaar, et on imekspandav, kuidas suudetakse ÖÜF'i mahutada niivõrd laia ringi asju, mis on EK jaoks vastuvõetavad. Põhiline eesmärk peab olema uute töökohtade loomine, mitte kõik muud asjad. Riigi kohustuslikke kulutusi ei peaks katma ÖÜF eelarvest.

Vastus: Ei ole Sanderiga nõus. Tänapäevase koosoleku esimest osa ainult sellele pühendasimegi, et kuidas maksimaalselt teha nii, et ettevõtted tuleks ja looks töökohti. Nii et rõhk on endiselt töökohtade loomisel.

Täiendav vastus: Eesmärgiks on, et maksimaalne kasu ÖÜF'ist jääks Ida-Virumaale. Sellele on suunatud kõik ÖÜF meetmed. Kui igaks siin laua taga istujatest tooks Ida-Virumaale kolm ettevõtet, olekski eesmärgid täidetud.

Koosoleku lõpp.

(allkirjastatud digitaalselt)

Jaanus Purga

Koosoleku juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)

Ivan Sergejev

Protokollija